

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 2. Ad quem spectent aves laqueo à te posito irretitæ, & captæ sed ab
alio præ veniente è laqueo extractæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

Ratio est, quia esto ante captiōnem per solum vulnus illatum dominium feræ non acquisiverit vulnerans, per eam tamen vulnerationē jus acquisivit ad eam capiendam, & possidendam, atque adētiam ad ejus dominium comparandum, quatenus causam sufficientem dedit, sine qua tunc non caperetur. Accedit, quod fera per vulnus lethale in eo eventu censematur amisisse naturalem libertatem; feræ autem sunt illius, per quem naturalem libertatem amittunt. Si verò vulnus non erat sufficiens, ut fera caperetur, sed adhuc fugere poterat, ita ut moraliter loquendo non esset in potestatem vulnerantis deventura, aut si eam vulnerans non insequebatur, tunc feram esse primō capientis & occupantis, quia tunc non censematur naturalem libertatem amisisse; fera autem, quæ naturalem libertatem non amisit, sit primō occupantis, ut etiam tunc, quando dubium est, an vulnus fuerit lethale, & vulnerans esset eam capturus, quia in dubio melior est conditio possidentis; pūt tamen Molina, Palao, Diana & alii, partem aliquam adjudicandam esse vulneranti, si per vulnus inflictum causa fuit, ut fera ab eo caperetur, alias non capienda.

Unde ad leg. citt. respondent Molina, Palao, & alii, eas intelligendas esse de casu, quo vulnus inflictum sufficiens non erat, ut fera caperetur, vel cū id dubium est,

eo quod in dubio melior sit conditio possidentis. Id, quod innuit ratio à citt. legibus subiecta, ubi dicunt, feram esse capientis, quoniam multa accidere solent, ut percutiens eam non capiat: Unde à contrario infertur, feram fore vulnerantis, si moraliter constaret, nihil obfuturum, quin hic illam caperet.

Ad 2. Q. ad quem pertineant feræ, & aves laqueo, aliōve instrumento à te captæ, sed ab alio superveniente è laqueo extractæ, & exemptæ? Respondent Sylvest. *V. inventum, q. 2.* *Navar. c. 17. n. 176.* Covarr. *regul peccatum 2, §. 8. n. 13.* & alii, feram, vel avem esse eximuntis, seu e laqueo illam extrahentis, idque ob legem in laqueum, ff. de acquirend. verum domin, ubi aperte innuitur, feram esse extrahentis. Verū rectius, meliusque rursus distinguunt citt. suprā DD. Molina, Palao, Diana, Laym. Platel. p. 3. n. 555. *Illl. n. 241.* & siquidem fera, vel avis ita sit alieno laqueo irretita, ut non posset evadere, sed moraliter certum sit, eam perventuram ad manus ejus, qui laqueum tetendit, nisi alter prævenisset, censem in foro conscientiae eam totam illius esse, qui venatorium instrumentum exposuit, illique esse reddendam. Ratio est, quia talis per suum instrumentum illi sufficienter admet naturalem libertatem: ergo, esto quod illius dominium ante naturalem appre-

apprehensionem manibus factam consecutus non fuerit, acquisivit tamen jus eam è suo laqueo extrahendi, habetque jus, ne in ejus dominii acquisitione impediatur: Unde homines injuriam sibi fieri conqueruntur, si feræ suo instrumento captæ ab aliis extrahantur. Quibus suffragatur Haun. n. 69. Si laqueus sit positus in loco publico, vel in loco alieno cum consensu Domini; si verò positus erat in alieno loco invito domino, ait, hunc posse non solum feram, sed etiam laqueum licet eripere, atque ita habere praxim.

Si verò fera, vel avis poterat ex tuo laqueo se se extricare, adeoque putaretur ad tuas manus non peruentura, sed antequam illam capere, & occupare posses, credetur libertatem consecutra, ad extrahentem pertinet, quia tunc per laquei comprehensionem nondum censetur naturalem libertatem amississe. Quod si dubium sit, an fera fuisset se se extricatura, & evasura, putant Molin. Less. Laym. esse dividendam pro rata dubii, alii verò ajunt totam esse capientis, quia in dubio fera non præsumitur amisisse naturalem libertatem; Satisfactionem tamen deberi censet Tambur l. 1. c. 3. V. venatio, pro labore positi laquei, quia capiens de illo labore certus est, & hic viam fecit ad teram capiendam.

Ad leg. in laqueum cit. respondebat Palao, eam intelligendam esse

de casu, quo fera putatur ad tuas manus non peruentura, sed antequam illam capere posses, credetur libertatem consecutra. Hugo verò D. 6. Sez. 8. ait consultum Proculum ibi varias quæstiones proposuisse, sed eas non resolvisse in particulari, sed doctrinam generalē subjecisse, ex qua resolvi possent, scilicet quoties fera in tuam potestatem venit, tuam esse; ex qua doctrina alii potius contrarium colligunt, eo quod fera irritata jam venerit in potestatem ejus, qui laqueum tetendit, ac præparavit. Molina autem censet, Proculum in errorem inductum fuisse, eo quod non attenderit, quod, quamvis ex feræ illaqueatione dominus instrumenti non acquirat dominium feræ, comparet tamen jus, ut ipse solus eam efficiat suam, nec item adverterit, injustitiam, onusque restituendi non solum oriri ex eo, quod alter habeat dominium rei, quæ eo invito aufertur, sed etiam ex eo, quod comparatum jus habeat ad eam suam efficiendam.

Ad 3. Q. Sciendum est, animalium naturali libertate gaudentium venationem, & punctionem, jure naturæ & gentium per se omnibus concessam, & licitam esse, etiam in fundo alieno, modo dominus fundi non prohibeat, nec ullum fundo nocumentum afferatur. Ita l. 2. Inst. de rerum division. § feræ; & ratio est, quia cum ejusmo-

D 3 di